

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΕΠΑΛ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	17-01-2026

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

A1. Να χαρακτηρίσετε ως Σωστές ή Λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με το νόημα του Κειμένου Α.

1. Λανθασμένη
2. Σωστή
3. Λανθασμένη
4. Σωστή
5. Λανθασμένη

Μονάδες 10

A2. α. Να αναγνωρίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της 4^{ης} παραγράφου («Ο δάσκαλος, όπως και οι γονείς... ίδιο και τους μαθητές.») του μη λογοτεχνικού κειμένου (Μονάδες 5) και να αιτιολογήσετε ποια πρόθεση του συγγραφέα εξυπηρετεί. (Μονάδες 5)

Η 4^η παράγραφος του μη λογοτεχνικού κειμένου («Ο δάσκαλος, όπως και οι γονείς... ίδιο και τους μαθητές.») αναπτύσσεται με **αιτιολόγηση**, όπως αποκαλύπτεται με τη χρήση της διαρθρωτικής λέξης «**διότι**». Πρόθεση του συντάκτη είναι να αιτιολογήσει την άποψη που διατύπωσε στη θεματική περίοδο «Ο δάσκαλος, όπως και οι γονείς, δεν είναι αλάνθαστοι, όπως θεωρούν πολλά παιδιά στην προεφηβική ηλικία» και να πείσει για την άποψή του, αφού και ο ίδιος ο δάσκαλος είναι ένας άνθρωπος με αδυναμίες. Με την αιτιολόγηση, ο λόγος αποκτά πειστικότητα και αντικειμενικότητα.

Μονάδες 10

A2. β. Να γράψετε μια **αντώνυμη** λέξη για τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου:

- A. άγνοια / αμάθεια
- B. αμερόληπτος / αντικειμενικός
- Γ. φιλικά
- Δ. ευχαριστήσει /ικανοποιήσει
- Ε. άστοχες /απροσδιόριστες

Μονάδες 5

A3.

Φύση Επικοινωνίας: Άρθρο σε σχολική εφημερίδα

Συνομιλιακοί ρόλοι: πομπός → μαθητής, δέκτης → εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές

Εκφραστικές επιλογές / ύφος λόγου: αναφορική λειτουργία της γλώσσας, χρήση γ' ρηματικού προσώπου στην επιχειρηματολογία και α' ρηματικού προσώπου στις προσωπικές τοποθετήσεις, απλό λεξιλόγιο, ύφος πληροφοριακό - οικείο

Δομή: απαιτείται τίτλος

Πρόλογος: αναφορά στην αφορμή για τη σύνταξη του άρθρου (Μη λογοτεχνικό Κείμενο) και στο θέμα του άρθρου

Κύριο μέρος

Α' Ζητούμενο: Χαρακτηριστικά απαραίτητα για έναν σύγχρονο εκπαιδευτικό από το κείμενο αναφοράς:

- Στη σχολική εκπαίδευση δύο είναι οι κύριοι παράγοντες που αλληλεπιδρούν: οι μαθητές και ο δάσκαλος. Ο παράγοντας δάσκαλος είναι σημαντικός, διότι μέσω αυτού περνάει το μήνυμα της εκπαίδευσης.
- Η στάση και η συμπεριφορά τού εκπαιδευτικού είναι βασικά στοιχεία, ώστε να μπορεί να πείσει τους μαθητές, αλλά και τους γονείς για την αξία της διδασχής του.
- Οι παλιές εποχές, που η αυθεντία του εκπαιδευτικού δεν υπήρχε περίπτωση να αμφισβητηθεί, πέρασαν. Σήμερα ο δάσκαλος χρειάζεται καλή επιστημονική κατάρτιση, καλή γνώση της διδακτέας ύλης και σωστά επιχειρήματα, για να μπορεί να πείθει.
- Να έχει ενσυναίσθηση, να μην είναι μεροληπτικός, να σέβεται τη διαφορετικότητα και να σκέφτεται συνεχώς τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να παρακινήσει τους μαθητές του.
- Ο δάσκαλος, εκτός των τεχνικών γνώσεων και των πιστοποιήσεών του, πρέπει να κατέχει καλή γνώση του ψυχισμού του. Η αυτογνωσία και η ψυχική του ωριμότητα είναι απαραίτητα.
- Όσο περισσότερη κοινωνική εμπειρία έχει, τόσο καλύτερα θα βοηθήσει στην κοινωνικοποίηση των μαθητών του.
- Το πόσο ώριμος είναι ένας εκπαιδευτικός εξαρτάται από το πόσο αποδέχεται τις αδυναμίες του. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να έχει επίγνωση των ατομικών προκαταλήψεων και αδυναμιών του. Όσο πιο ώριμος είναι ένας εκπαιδευτικός, τόσο πιο ώριμοι θα γίνουν και οι μαθητές του.

Β' Ζητούμενο: Ως προς το δεύτερο ερώτημα, ανάλογα με την άποψη που καταθέτει ο μαθητής/-τρια, θα μπορούσαν να αναφερθούν τα ακόλουθα:

- Σπουδαιότερο ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητας παίζει η οικογένεια και ο κοινωνικός περίγυρος.
- Στις μέρες μας, τα παιδιά και οι έφηβοι επηρεάζονται περισσότερο από τα προβαλλόμενα στα ΜΚΔ και στα ΜΜΕ πρότυπα (καλλιτέχνες, αθλητές, μοντέλα, youtubers, influencers).
- Το κύρος του δασκάλου έχει πληγεί, γιατί δεν ανταποκρίνεται στα σύγχρονα πρότυπα επιτυχίας, που υποτιμούν τη μόρφωση, αν δεν συνοδεύεται από υψηλές οικονομικές απολαβές, δημοσιότητα, εξουσία.

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση / συμπέρασμα

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

B1. Ποια χαρακτηριστικά του Πέτρου Ευαγγελινού δείχνουν ότι ενδιαφερόταν ουσιαστικά για τους μαθητές του; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με δύο κειμενικές αναφορές.

Ο Πέτρος Ευαγγελινός φαίνεται ότι ενδιαφερόταν ουσιαστικά για τους μαθητές του. Είχε ως σκοπό όχι μόνο να τους μεταδώσει τις γνώσεις του αλλά και να διαμορφώσει την προσωπικότητά τους καλλιεργώντας αρχές, ηθικές αξίες και στάσεις ζωής («με έκανε να συνειδητοποιήσω την αξία της πειθαρχίας και γιατί μου έμαθε πώς να μαθαίνω.»). Ήταν ένας δάσκαλος που έδινε έμφαση στην αυθεντικότητα, την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και την προσωπική ανάπτυξη του κάθε μαθητή («Δεν με ενδιαφέρει να είστε πρώτοι μαθητές [...] εκείνο που έχει σημασία είναι να είστε πάντα ο εαυτός σας»), ενθαρρύνοντας τους να ανακαλύψουν τον εαυτό τους.

Μονάδες 10

B2. Στο παραπάνω απόσπασμα η συγγραφέας χρησιμοποιεί α' ενικό ρηματικό πρόσωπο. Γιατί πιστεύετε κάνει αυτή την επιλογή (Μονάδες 5) και τι προσφέρει αυτή στο κείμενο; (Μονάδες 10)

Με την χρήση α' ενικού ρηματικού προσώπου, αποδίδονται οι σκέψεις και τα συναισθήματα του αφηγητή («Τον θεωρώ δάσκαλό μου, όχι για τις γνώσεις που μου πρόσφερε, αλλά κυρίως γιατί με έκανε να συνειδητοποιήσω την αξία της πειθαρχίας και γιατί μου έμαθε πώς να μαθαίνω») αποκαλύπτοντας την ουσιαστική προσφορά του δασκάλου, η οποία επικεντρώθηκε στην καλλιέργεια δεξιοτήτων και αξιών ζωής. Ο δάσκαλος είναι για τον αφηγητή αναπόσπαστο

κομμάτι του εαυτού του. Η πρωτοπρόσωπη αφήγηση προδίδει στο κείμενο αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα καθιστώντας το ύφος προσωπικό με τόνο εξομολογητικό.

Μονάδες 15

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ο δάσκαλος Πέτρος Ευαγγελινός:

- ήταν άνθρωπος ευγενής και γλυκομίλητος
- είχε τεράστιες χωνεμένες γνώσεις, που αναδύονταν όταν και όπου και έπρεπε
- είχε κάνει πολύχρονες σπουδές στα παιδαγωγικά και στη λογοτεχνία -σπάνιο φαινόμενο για τους δασκάλους εκείνης της εποχής
- ήταν σεμνός και δεν υπερηφανεύοταν: υπήρξε μάλιστα για τρία χρόνια μαθητής του περίφημου Ρολάν Μπαρτ στο Παρίσι και μόνον αυτός το ήξερε, δεν το εκμεταλλεύτηκε ποτέ
- ήταν σημαντικός για τον ήρωα όχι για τις γνώσεις που του πρόσφερε, αλλά κυρίως γιατί τον έκανε να συνειδητοποιήσει την αξία της πειθαρχίας και γιατί του έμαθε πώς να μαθαίνει
- έδειχνε με τον τρόπο ζωής του ποιες ήταν οι αξίες του: Έφτασε με δυο αλλαξιές ρούχα και τέσσερις χιλιάδες βιβλία
- νοιαζόταν για τους μαθητές του και ενίσχυε τη φιλομάθειά τους: έθεσε εξαρχής στη διάθεση των παιδιών του σχολείου την πλούσια βιβλιοθήκη του - έπεισε τους γονείς μου να με αφήσουν να ξαναπάω σχολείο
- ενδιαφερόταν για τη βαθύτερη καλλιέργεια των μαθητών του: «Δεν με ενδιαφέρει να είστε πρώτοι μαθητές», «εκείνο που έχει σημασία είναι να είστε πάντα ο εαυτός σας», «Όλη μέρα θα διαβάζεις ό,τι σε ενδιαφέρει εξωσχολικό και το πρωί θα ξυπνάς δυο ώρες νωρίτερα και θα ετοιμάζεσαι για το σχολείο»
- έχει την αίσθηση ότι σε μεγάλο βαθμό οφείλει στον δάσκαλό του την επιτυχημένη επαγγελματική του σταδιοδρομία και τη διεθνή αναγνώρισή του στην ιατρική επιστήμη.

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι υποκειμενική, εξαρτάται από τη συναισθηματική ανταπόκριση και την κριτική τοποθέτηση του/της μαθητή/-τριας.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Η εκφώνηση απαιτεί τη συγγραφή επιστολής στον δάσκαλο, που για τον αφηγητή-ήρωα αποτελεί ένα οικείο πρόσωπο, το οποίο αναπολεί με αγάπη. Επομένως, πρέπει να πληρούνται οι ανάλογες προδιαγραφές του συγκεκριμένου κειμενικού είδους:

Δομή: οικεία προσφώνηση και αποφώνηση (Αγαπημένε/ Αγαπητέ μου δάσκαλε, - Με εγκάρδιους χαιρετισμούς/ Με απεριόριστη εκτίμηση και αγάπη).

Ύφος λόγου: προσωπικό και άμεσο, τόνος εξομολογητικός, αφήγηση σε α' ενικό ρηματικό πρόσωπο.

Γλώσσα: συγκινησιακά φορτισμένη.

Ως προς το περιεχόμενο, είναι απαραίτητο να συμπεριληφθούν όλα τα γεγονότα που συνιστούν τις αναμνήσεις του αφηγητή-ήρωα και οι συναισθηματικές αποτυπώσεις που περιλαμβάνονται στο κείμενο αναφοράς.

Μονάδες 25